

5. PIELIKUMI

5.1. LNMM Krājuma darba politika 2026-2030

Krājuma darba politikas mērķis

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājuma darba mērķis ir nodrošināt muzeja krājuma ilglaicīgu saglabāšanu un pieejamību, attīstot modernu un drošu glabāšanas un zinātniskās restaurācijas infrastruktūru, kā arī pilnveidojot digitalizācijas un risku vadības procesus krājuma pārvaldības un aizsardzības sekmēšanai.

Krājuma darbs tiek veikts saskaņā ar LNMM misiju, Latvijas Republikas Muzeju likumu, MK Noteikumiem par Nacionālo muzeju krājumu un LNMM Nolikumu.

Krājuma darbu reglamentē „Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kārtība, kādā notiek krājuma veidošana, papildināšana, uzskaitē, saglabāšana un izmantošana”.

Krājuma raksturojums

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājuma kopumu veido vairāku muzeju vēsturiskās kolekcijas. Kopš 2010. gada 1. janvāra muzeju reorganizācijas, kad divi lieli muzeji (Ārzemju mākslas muzejs un Dekoratīvi lietišķās mākslas un dizaina muzejs) tika likvidēti un pievienoti LNMM, krājuma kolekcijas ir strukturētas trīs departamentos: Latvijas vizuālās mākslas departamentā [LVMD] (ar atsevišķu krājuma uzskaiti tā 2008. gadā dibinātajā struktūrvienībā “Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejs” [SBM]), Ārzemju mākslas departamentā [AMD] un Dekoratīvās mākslas un dizaina departamentā [DMDD].

LNMM krājumā uz 2025. gada 1. oktobri ir 110 216 priekšmeti, 94 166 no tiem pamatkrājumā. Departamentu ietvaros krājums ir strukturēts pa kolekcijām, atbilstoši mākslas darbu veidiem, materiālu grupām un periodiem. Kopā LNMM ir 64 kolekcijas, no tām 57 pamatkrājuma, 5 palīgkrājuma un 2 apmaiņas krājuma kolekcijas:

- LVMD ir 38 kolekcijas, no tām 34 pamatkrājuma, 3 palīgkrājuma un 1 apmaiņas krājuma. To skaitā atsevišķi ir izdalītas piecu mākslinieku - Borisa Bērziņa, Gustava Šķiltera, Teodora Zaļkalna, Jāzepa Grosvalda un Kurta Fridrihsona – darbu kolekcijas.
- LVMD struktūrvienībā “Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejs” ir 6 pamatkrājuma kolekcijas;
- AMD ir 11 kolekcijas, no tām 9 pamatkrājuma, 1 palīgkrājuma un 1 apmaiņas krājuma; AMD palīgkrājums glabājas dalīti, kopā ar attiecīgā materiāla pamatkrājuma priekšmetiem;
- DMDD ir 9 kolekcijas, no tām 8 pamatkrājuma un 1 palīgkrājuma. No jauna izveidota Numismātikas kolekcija.

Iepriekšējā periodā ir notikusi LNMM kolekciju satura pārskatīšana atbilstoši katra departamenta profilam. No LVMD 18.gs. -20. gs. 1. puses glezniecības, grafikas un tēlniecības kolekcijām Krievijas u.c. ārzemju autoru mākslas darbi ir pārinventarizēti atbilstošajās AMD kolekcijās, kā arī ir pilnībā pārinventarizēta “Ārzemju lietišķās mākslas” kolekcija, kas līdz ar to no LVMD uzskaites ir izņemta. Notikušas arī atsevišķu mākslas darbu pārinventarizēšanas starp LNMM kolekcijām, ievērojot priekšmetu tematisko profilu vai precizējot hronoloģiskās

robežas. Turpinās LVMD palīgkrājuma izvērtēšana, pēc izpētes un restaurācijas pārinventarizējot kritērijiem atbilstošos priekšmetus pamatkrājumā. No LNMM pamatkrājuma ar Kultūras ministrijas rīkojumu izņemti 57 muzeja priekšmeti.

Krājuma saturs un komplektēšana

Krājuma komplektēšana muzejā notiek, pamatojoties uz krājuma zinātniskās izpētes secinājumiem, saskaņā ar muzeja misiju un darbības mērķiem. Krājuma komplektēšanu nosaka aktuālo zinātniski pētnieciskā darba tēmu, kā arī plānoto ekspozīciju un izstāžu konteksts.

Krājuma papildināšanas mērķi:

- Papildināt esošās kolekcijas ar Latvijas mākslas vēstures attīstības ainai nozīmīgiem mākslas darbiem, radot bāzi padziļinātai dažādu mākslas veidu, virzienu un stilu pētniecībai un nacionālās mākslas skolas savdabības dokumentēšanai, vienlaikus parādot nozīmīgāko mākslinieku individuālo daiļrades evolūciju un paplašinot kolekcijās pārstāvēto autoru loku;
- Sniegt ieskatu pasaules mākslas vēstures daudzveidībā;
- Iegādāties mākslinieciski augstvērtīgus darbus, lai tādējādi darītu tos pieejamus visai sabiedrībai muzeja ekspozīcijās un izstādēs.

Krājuma papildināšanas galvenie kritēriji:

- priekšmeta atbilstība Muzeja profilam un Muzeja misijai;
- priekšmeta atbilstība noteiktai kolekcijai vai ekspozīcijai;
- priekšmeta atbilstība komplektēšanas kritērijiem un prioritātēm;
- priekšmetam piemīt mākslinieciskā vērtība un unikalitāte;
- priekšmetam ir īpaša kultūrvēsturiska, zinātniska vai memoriāla nozīme;
- priekšmetam ir legāla un ētiska izcelsme;
- priekšmetam ir zināms īpašuma tiesību un autortiesību statuss;
- Muzejam ir resursi un zināšanas priekšmeta saglabāšanai.

Krājuma papildināšanas veidi ir:

- Dāvinājumi (ziedojumi) no fiziskām un juridiskām personām;
- pirkumi no fiziskām un juridiskām personām;
- fizisko personu novēlējumi un mantojumi;
- no publiskām un privātām institūcijām atsavinātie muzejiskie priekšmeti;
- zinātniskās izpētes rezultātā krājumā ieskaitīti priekšmeti;
- Muzeja uzdevumā izgatavoti priekšmeti.

Krājums netiek papildināts ar mākslas darbiem un muzejiskiem priekšmetiem:

- kuri radīti no nenoturīgiem vai nepārbaudītiem materiāliem;
- kuri radīti, izmantojot tādas digitālās tehnoloģijas, kuru saglabāšanai ilgtermiņā vai demonstrēšanai izstādēs muzejam trūkst tehnoloģiskās kapacitātes (šajos gadījumos muzejs var iekļaut savā krājumā mākslas darba dokumentāciju);

- kuri veidoti kā instalācijas *in situ* (šajos gadījumos muzejs var iekļaut savā krājumā mākslas darba dokumentāciju).

Krājuma komplektēšanas pamatvirzienus, galvenās tēmas un prioritātes nosaka vēsturiski veidoto kolekciju saturiskais profils un to attīstības stratēģija.

LVMD krājums aptver laika posmu no 18.gs. līdz mūsdienām. Kolekcija ir pasaulē pilnīgākais unikālu mākslas darbu vākums, kas raksturo kopējo Latvijas (18.-19. gs. – arī Baltijas) profesionālās mākslas un izcilāko personību radošās attīstības gaitu, kā arī sniedz priekšstatu par stilu vēsturi, mākslas veidu un tehniskā izpildījuma daudzveidību. Krājumā pietiekami plaši ir pārstāvēti arī latviešu mākslinieku darbi, kuri pēc 2. Pasaules kara strādājuši ārpus Latvijas.

Pēdējos desmit gados krājums būtiski papildinājies ar laikmetīgās mākslas darbiem, kuru īpatsvars veidojis vairāk kā 70% no visiem krājuma priekšmetu pirkumiem. Apjomīgākais pirkums notika 2020. gadā, kad Covid-19 pandēmijas pārvarēšanas pasākumu ietvaros muzejam tika piešķirts mērķa finansējums, un krājums tika papildināts ar 100 autoru vairāk kā 300 mākslas darbiem.

LNMM kopš 2011. gada glabā Kultūras ministrijas īpašumā esošo Topošā Latvijas Laikmetīgās mākslas muzeja kolekciju, attiecībā uz kuru, saskaņā ar *Līgumu par valsts kustamās mantas nodošanu bezatlīdzības lietošanā*, LNMM realizē visas muzeja pamatdarbības funkcijas, tajā skaitā nodrošina kolekcijas glabāšanu “Muzeju krātuvē”.

LVMD krājuma papildināšanas pamatvirzieni un galvenās tēmas:

- Aktuālais Latvijas mākslas process;
- Latvijas māksla 20.gadsimtā;
- Latviešu profesionālās mākslas pirmsākumi 19.gs.2.pusē;
- Latviešu mākslinieku darbība ārpus Latvijas teritorijas;
- Foto māksla 20. un 21. gadsimtā.

LVMD krājuma komplektēšanas prioritātes:

- Latvijas laikmetīgās mākslas procesa dokumentācija, aktuālo mākslas attīstības tendenču un tēmu atspoguļojums un realizācija atsevišķu mākslinieku daiļradē;
- Latvijas mākslas attīstības gaitas atspoguļojums un realizācija nozīmīgāko mākslinieku daiļradē 20.gadsimta 2.pusē un 21.gadsimta sākumā;
- Mākslinieciski augstvērtīgi iepriekšējo periodu nacionālās mākslas paraugi, kuru kvalitāte atbilst pastāvīgās ekspozīcijas līmenim.

LVMD krājuma papildināšanai noteikti ierobežojumi, nosakot kolekcijas, kuru papildināšana mērķtiecīgi netiek turpināta, pieļaujot vien atsevišķus pasīvās komplektēšanas izņēmumus, ja muzejam tiek piedāvāti augstvērtīgi un unikāli priekšmeti:

- Grāmatzīmju (*ex-libris*) kolekcija un Ilustrāciju kolekcija (20. gs. 2. puse – mūsdienas);
- Vēsturiski veidojušās autoru darbu kolekcijas (Gustavs Šķilters, Teodors Zaļkalns, Jāzeps Grosvalds, Boriss Bērziņš).

LVMD struktūrvienības “Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejs” krājums ir veidojies, saņemot abu mākslinieku meitas Tatjanas Sutas novēlējumu. Krājuma kodolu veido Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas mākslas darbi, kā arī dokumenti, fotogrāfijas un memoriālie priekšmeti. Krājums netiek papildināts, izņemot atsevišķus dāvinājumus, kuri iekļaujas esošo kolekciju kontekstā vai sniedz būtisku papildinājumu abu autoru daiļrades vai dzīves gājuma izpētei.

DMDD krājums aptver laika posmu no 20.gadsimta sākuma līdz mūsdienām. Tā ir pasaulē pilnīgākā kolekcija, kurā sistemātiski uzkrāti Latvijas profesionālo mākslinieku radīti dekoratīvās un lietīšķās mākslas nozaru darbi.

Kolekcijā ir atsevišķi ārzemju dekoratīvās mākslas un dizaina paraugi, kas iezīmē Latvijas autoru profesionālās darbības un muzeja veidoto izstāžu starptautisko kontekstu.

Kopš 2006. gada uzsākta Dizaina kolekcijas komplektēšana. Kolekcijā pārstāvēts produktu dizains (t. sk. atsevišķi rūpnieciskā dizaina prototipi), modes dizains, interjera un vides dizains, kā arī grafiskais dizains. Kolekcijā tiek iekļauti unikālā dizaina priekšmeti un arī to projekti.

Kopš 2016. gada sadarbībā ar Latvijas Banku ir uzsākta Numismātikas kolekcijas komplektēšana, lai veidotu pilnīgu pārskatu par Latvijas profesionālo mākslinieku devumu monētu dizainā, kura augstā kvalitāte regulāri gūst starptautisku atzinību.

Prioritāri tiek papildinātas Dizaina, Tekstilmākslas, Keramikas un porcelāna, kā arī Metāla mākslas kolekcijas. Komplektēšanu ierobežo esošo krātuvju kapacitāte, īpaši attiecībā uz liela izmēra priekšmetiem.

DMDD krājuma papildināšanas pamatvirzieni un galvenās tēmas:

- Aktuālās norises latviešu mūsdienu dizainā;
- Latvijas profesionālā dekoratīvā māksla 20.gadsimtā.

DMDD krājuma komplektēšanas prioritātes:

- Latvijas dizaineru veikums inovatīvu, ilgtspējīgu un funkcionālu risinājumu izveidē mazas tirāžas rūpnieciskā dizaina produktu prototipos un unikālos laikmetīgā dizaina darbos;
- Balstoties esošo kolekciju izpētē, papildināt tās ar nozīmīgāko autoru darbiem, kas būtiski papildina Latvijas profesionālā dekoratīvās mākslas nozaru attīstības gaitas atspoguļojumu muzeja krājumā 20. gadsimta pirmajā trešdaļā un 20. gs. 50.-90. gados.

DMDD krājuma papildināšanai noteikti ierobežojumi, nosakot kolekcijas, kuru papildināšana mērķtiecīgi netiek turpināta, pieļaujot vien atsevišķus pasīvās komplektēšanas izņēmumus, ja muzejam tiek piedāvāti augstvērtīgi un unikāli priekšmeti:

- Ņemot vērā nozares attīstības stagnāciju, netiek papildinātā Ādas mākslas kolekcija;
- Muzejs nekomplektē tautas mākslas paraugus (audumi, keramika, kokgriezumi u.c. jomas);
- Ārzemju autoru darbi tiek pieņemti kolekcijā tikai saistībā ar muzejā notikušo izstāžu vēstures dokumentēšanu, kā arī fiksējot Latvijas autoru daiļradi ietekmējošus starptautiskās sadarbības piemērus.

ĀMD krājums hronoloģiski aptver laika posmu no 5.gadu tūkstoša pirms mūsu ēras līdz 20.gadsimta beigām. Ģeogrāfiski 15.-20. gs. mākslas kolekcijas aptver Eiropu (plašāk pārstāvētās nacionālās mākslas skolas un reģioni: Beļģija/Flandrija, Nīderlande/Holande, Vācija, Itālija, Francija, Lielbritānija, Austrija, Dānija, Spānija, Krievija u.c.) un Āziju (plašāk pārstāvētās nacionālās mākslas skolas un reģioni: Japāna, Ķīna, Indija, Indonēzija u.c.), savukārt senākos vēstures periodus pārstāv antīkās Grieķijas un Romas, kā arī Senās Ēģiptes mākslas kolekcijas.

Krājums galvenokārt ir veidojies no dažādu organizāciju (Latvijas Universitāte, Kurzemes Provinces muzejs, Rīgas Mākslas veicināšanas biedrība/*Kunstverein* u.c.) un privātpersonu 19. gs. un 20. gs. sākumā vāktām kolekcijām. Kolekcija tiek papildināta arī ar ārvalstu vēstniecību un privātpersonu dāvinājumiem. Nozīmīgākie no tiem pārskata periodā - Indonēzijas vēstniecības dāvinājums un Indijas priekšmetu dāvinājums no diplomāta un kolekcionāra Karla Kēlera.

Ārzemju mākslas kolekciju papildināšanā pēdējās desmitgadēs dominē pasīvā komplektēšana. Mērķtiecīgu krājuma papildināšanu ierobežo finanšu un cilvēkresursu trūkums, kas ietekmē gan muzeja iespējas nopirkt priekšmetus starptautiskajā mākslas un antikvāro priekšmetu tirgū atvērtas konkurences apstākļos, gan speciālistu kapacitāti pastāvīgi monitorēt piedāvājumu, lai kvalitatīvi veiktu priekšmetu izpēti un atlasī, kā arī iesaistītos dinamiskajā izsoļu procesā.

Āzijas un arī citu ārpus Eiropas kultūru kolekciju papildināšanā muzejs ir aktualizējis komplektēšanas koncepciju, virzoties prom no eiropocentriskā mākslas kvalitāšu vērtējuma un respektējot konkrētās kultūras skatupunktu. Tiek ņemts vērā, ka Āzijas kultūrās būtiska ir tieša tradīcijas nodošana no paaudzes paaudzei, kuras pārnēs atspoguļo arī mūsdienās darināti priekšmeti. Liela daļa šo amatniecības tradīciju vai pat konkrētas priekšmetu darināšanas metodes noteiktos reģionos ir reģistrētas arī UNESCO pasaules kultūras mantojumu sarakstos.

ĀMD krājuma papildināšanas pamatvirzieni un galvenās tēmas:

- Vācu mākslinieku darbi, īpaši akcentējot vācu skolas saistību ar vizuālās mākslas attīstību Baltijas reģionā 18.-19. gadsimtā;
- Žanriski un stilistiski nepietiekami pārstāvēto Lielbritānijas un Francijas 18.-19. gadsimta mākslinieku darbi, kuru kvalitāte atbilst pastāvīgās ekspozīcijas līmenim;
- Ārzemju grafikas kolekcijā plašāk pārstāvēto nacionālo skolu - vācu, franču, itāļu, angļu un holandiešu – nozīmīgāko autoru oriģinālie darbi, īpaši zīmējumi;
- Ārzemju grafikas kolekcijā nepietiekami pārstāvēto Beļģijas, Spānijas, Nīderlandes, Ķīnas un Japānas autoru darbi;
- Āzijas reģiona tradicionālās kultūras un mākslas savdabības atspoguļojums, papildinot esošās nacionālo skolu kolekcijas.

ĀMD krājuma komplektēšanas prioritātes:

- Meisenes porcelāna kolekcijas papildināšana;
- Japānas ukijo-e krāsaino kokgriezumu trūkstošās diptihu un triptihu lapas;
- Esošo Āzijas valstu kolekciju papildināšana ar 19.–20. gs. 1. puses vai hronoloģiski senākiem mākslas priekšmetiem;

- Dienvidaustrumāzijas valstu kolekciju papildināšana, lai sniegtu pilnīgāku ainu par šī reģiona mākslas savdabību.

AMD krājumu mērķtiecīgi nav plānots papildināt ar:

- 20. gs. 2. puses un 21. gs. sākuma Eiropas glezniecības, grafikas, tēlniecības, numismātikas darbiem un mēbelēm, ja tiem nav tieša saistība ar Mākslas muzeja Rīgas Birža vēsturi un izstāžu darbību;
- Mūsdienu Āzijas amatniecības priekšmetiem, kas tiek rūpnieciski ražoti tūrisma tirgum.

Krājuma pieejamība

Muzeja krājums tiek plaši izmantots ekspozīciju un izstāžu darbā, ar pieaugošu deponējumu pieprasījumu intensitāti Latvijā un starptautiski. Krājums ir muzeja zinātniski pētnieciskā darba un zinātnisko publikāciju resurss. Galvenokārt uz LNMM krājuma bāzes pēdējā laikā ir tapuši tādi apjomīgi zinātniski izdevumi kā *Latvijas mākslas vēstures* 5.sējums. Arī izdevniecības „Neputns” monogrāfijas par atsevišķu autoru daiļradi un vienotā monogrāfiju sērija „Latvijas mākslas klasika” pamatā ir bāzētas uz LNMM krājuma darbiem.

Muzeja krājums regulāri tiek izmantots muzeja pedagoģiskajās programmās, kā arī kalpo par pedagoģisko bāzi mākslas profila mācību iestāžu audzēkņiem un studentiem.

Pārvietošana uz atbilstošām krātuvēm ir sekmējusi neekspozētās krājuma daļas, kā arī Zinātnisko dokumentu centra krājuma pieejamību pētniekiem, atvieglojot darbu ar priekšmetiem krātuvēs kolekciju glabātāju uzraudzībā, kā arī izmantojot uzskaites un zinātniskās kartotēkas.

Muzeja krājums ir pieejams NMKK datu bāzē un vairākos citos tiešsaistes resursos. Ir turpināta muzeja krājuma priekšmetu digitālo kopiju izgatavošana; izveidota jauna amata vieta “Digitalizēto kolekciju glabātājs”, uzsākts darbs pie vēsturiski uzkrāto datņu arhivēšanas un profesionālas pārvaldības sistēmas izveides, lai sekmētu krājuma saglabāšanu un pieejamību; izstrādātas digitalizācijas vadlīnijas kolekciju glabātājiem – skat. Digitalizācijas politiku.

Krājuma priekšmetu saglabāšana un restaurācija

Viena no muzeja pamatfunkcijām ir nodrošināt krājumam visoptimālākos glabāšanas apstākļus, iekārtojot muzeju praksē pieņemtajiem standartiem atbilstošas krātuves, nodrošinot tās ar kolekciju glabāšanas specifikai piemērotu aprīkojumu, ievērojot mikroklimata uzturēšanas, ugunsdzēsības un apsardzes prasības un veicot muzeja priekšmetu pareizu apkopi, savlaicīgu un profesionālu konservāciju un restaurāciju.

Pēdējos desmit gados Muzeja krājuma saglabāšanas un restaurācijas jomās ir sasniegti būtiski uzlabojumi, kas ap 90% krājuma priekšmetiem ilgtermiņā nodrošina mūsdienu prasībām atbilstošus glabāšanas un restaurācijas apstākļus:

- rekonstruētajā LNMM galvenajā ēkā kopš 2016. gada ir iekārtotas mūsdienīgi aprīkotas krātuves ar atbilstošu mikroklimatu Latvijas vizuālās mākslas departamenta (18. gs. – 20. gs. 1. puse) kolekcijām, ap 36 000 krājuma priekšmetu; ir iekārtotas divas glezniecības

restaurācijas darbnīcas, mākslas darbu noformēšanas darbnīca, fotografēšanas telpa, kā arī krātuve uz laiku pieņemto muzejisko priekšmetu glabāšanai;

- 2020. gadā uz jauno “Muzeju krātuves” ēku Rīgā, Pulka ielā 8, kur ir iekārtotas mūsdienīgi aprīkotas krātuves ar atbilstošu mikroklimatu, ir pārvietots viss neeksponētais Ārzemju mākslas departamenta krājums – ap 20 000 priekšmetu, Latvijas vizuālās mākslas departamenta (20. gs. 2. puse – mūsdienas) kolekcijas – ap 30 000 priekšmetu, kā arī Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzeja krājums – vairāk kā 7000 priekšmetu, un Lietvedības arhīva un Zinātnisko dokumentu centra dokumentu krājums; ir iekārtotas septiņas restaurācijas darbnīcas (glezniecībai, grafikai, porcelānam un keramikai, gleznu rāmjiem un viena – maināma profila), mākslas darbu noformēšanas darbnīca, fotografēšanas telpa, restaurējamo priekšmetu instrumentālās izpētes telpa, kā arī krātuve uz laiku pieņemto muzejisko priekšmetu glabāšanai un izolators/dezinfekcijas telpa;
- 2022. gadā uz “Muzeju krātuvi” pārvietota daļa no Dekoratīvās mākslas un dizaina departamenta Keramikas kolekcijas – ap 1500 priekšmetiem, kuri līdz tam glabājās nepiemērotos apstākļos DMDM pagrabstāvā.

Veiktas esības pārbaudes ap 90% visu pārvietoto pamatkrājuma kolekciju priekšmetu. Līdz ar kolekciju esības pārbaudēm tiek veiktas arī priekšmetu saglabātības pārbaudes, apsekoti mākslas darbi ekspozīcijās, izstādēs un tiek fiksētas tehniskā stāvokļa izmaiņas. Tiek pārbaudīta jauniegūto muzeja priekšmetu saglabātība, uz izstādēm deponējamo priekšmetu stāvoklis, kā arī saglabātība pēc deponēšanas termiņa izbeigšanās.

Lai no 2026. gada nodrošinātu centralizētu LNMM krājuma pārvaldību, izveidota jauna struktūrvienība “Krājuma daļa”. Tiek attīstīts krājuma darbā iesaistītais personāls: notikušas vairākas kolekciju glabātāju maiņas sakarā ar pensionēšanos; pārprofilētas vairākas amata vietas, lai nodrošinātu specializāciju specifiskās krājuma pārvaldības jomās (digitalizācija, deponējumu pārvaldība u.c.). Ir nodrošināti krājuma speciālistu kvalifikācijas celšanas pasākumi, lai pilnveidotu risku vadības procedūras krājuma aizsardzībai krīzes situācijās.

Muzejā tiek nodrošināta profesionāla krājuma restaurācija – skat. Restaurācijas politiku.

Galvenie darbības virzieni 2026–2030

- Nodrošināt mūsdienu prasībām atbilstošu krājuma uzskaiti, pārvaldību un saglabāšanu;
- Turpināt muzeja priekšmetu plānveida restaurāciju, pēc nepieciešamības piesaistot ārpusmuzeja speciālistus LNMM iztrūkstošos profilos un sadarbojoties ar restauratoriem-kīmiķiem un specializētām laboratorijām;
- Turpināt krājuma komplektēšanu saskaņā ar gada plānos izvirzītajām zinātniski pētnieciskā darba tēmām, krājuma zinātnisko izpēti, ekspozīcijām un izstādēm piešķirtā budžeta finansējuma ietvaros, kā arī piesaistot finansējumu no sponsoriem;
- Veicināt muzeja krājuma pieejamību ekspozīcijās un izstādēs muzejā un citās izstāžu vietās Latvijā. Turpināt sadarbību ar ārvalstu muzejiem, popularizējot Latvijas mākslu Eiropas kultūrtelpā kontekstā ar aktuālajiem pētniecības virzieniem;
- Veicināt neeksponētās krājuma daļas pieejamību, tajā skaitā turpināt kolekciju digitalizāciju - fotofiksāciju un skenēšanu – un datu ievadīšanu NMKK, vienlaikus precizējot un papildinot zinātniskā apraksta kartiņās ievadīto informāciju.

- Veicināt krājuma darbinieku profesionālu pilnveidošanos, apgūstot aktuālo literatūru, apmeklējot kursus, konferences, sadarbojoties ar citiem mākslas un muzeju jomas speciālistiem.

Prioritātes 2026-2030

Krājuma pārvaldības jomā:

- Nodrošināt pāreju uz centralizētas krājuma uzskaites un pārvaldības modeli;
- Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju, pilnveidot LNMM risku vadības procesus, resursu plānošanu un personāla apmācības; digitalizēt vēsturisko krājuma uzskaites dokumentāciju (inventāra grāmatas) un izveidot sistēmu aktuālo kritisko krājuma uzskaites dokumentu (piem. topogrāfiskie saraksti) rezerves kopiju glabāšanai;
- Ņemot vērā NMKK IS funkcionalitātes ierobežojumus un biežos darbības pārtraukumus, meklēt iespējas izstrādāt vai iegādāties LNMM krājuma pārvaldībai piemērojamu pilnas funkcionalitātes kolekcijas pārvaldības IT sistēmu.

Krājuma saglabāšanas un restaurācijas jomās:

- Meklēt iespējas uzlabot krājuma glabāšanas apstākļus Dekoratīvās mākslas un dizaina departamentā, kur vairāk kā 11 000 krājuma vienību turpina glabāties pārblīvētās un nepiemērotās krātuvēs;
- Kolekciju glabātāju paaudžu maiņas procesā nodrošināt zināšanu un pieredzes pārneši;
- Pieaugot krājuma izmantošanai izstādēs un ekspozīcijās, kā arī deponēto krājuma vienību apjomam, stiprināt restauratoru kapacitāti esošajos profīlos, kā arī rodēt iespējas tekstiliju un metāla restauratoru piesaistīšanai; līdz ar Mākslas muzeja Arsenāls publiskās darbības atsākšanos 2028. gadā nepieciešams izveidot laikmetīgās mākslas restauratora amata vietu; risināt jauno restauratoru apmācības un paaudžu maiņas jautājumus.

Krājuma pieejamības jomā:

- Attīstīt LNMM Digitālo arhīvu, lai vienotā sistēmā saglabātu vēsturiski uzkrātās datnes, digitāli dzimušo mākslas darbu datnes un no jauna digitalizēto krājuma priekšmetu digitālās kopijas; risināt uzkrāto datu ilgtermiņa saglabāšanu ārpus LNMM;
- Līdz 2030. gadam ĀMD un DMDD būtiski jāintensificē pamatkrājuma priekšmetu informācijas ievadi NMKK IS, sasniedzot attiecīgi vismaz 75% un 95% no kopskaita.